

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvvm Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

De rescriptis mistis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

In primo
pro con-
suetudine.

compositio, cum occultum est impedimentum. At solet impedimentum limitari, quatenus consanguinitas, vel affinitas penitus occulta existat, & cum claus. in foro conscientie tantum, vt nullis super his testibus adhibitis, aut literis datis, siue processibus factis, seu presentibus.

7 Et in his duobus gradibus videlicet quarto, & tertio solet facillime Papa dispensare cum predictis compositionibus: verum quo ad sequentes gradus est aduertendum.

In secundo
gradu an
Papa di-
spensat.

8 In secundo autem gradu Papa non solet dispensare inter ascendentes & descendentes, sed in collateralibus dispensat in linea equali, non autem in linea inaequali, vt videlicet quod patruus possit ducere neptem in vxorem: sunt enim isti in 2. gradu in linea inaequali.

9 Sed cum filiis duorum fratrum poterit dispensare, licet sint in 2. gradu, & in linea equali. glo. & Pan. in c. proposuit, de concess. preben. & in ca. literas, in verb. diuina, de restitu. spoliat. & Anch. cons. 373. renouatur. cap. de infidelibus. de consanguinitate. Et quia patruus & neptis sunt de iure diuino prohibiti, no filij duorum fratrum, sed de iure canonico tantum: & quia non reperitur haecenus cum patruo & nepte dispensatum, ideoque prohibendum censetur. capit. inter corporalia, de transla. Episcop. hoc expresse tractat. Anto. de Rosellis in suo tractat. de potestat. Impera. versio. Sed in hoc est notandum. fol. 83. col. 4. tamen in Regno Francie inuenit dispensatum Ioa. Brunel. in tractat. de sponsal. 24. conclus. vt asserit.

10 Etiam inter ascendentes & descendentes Papa non dispensat: nam ascendentes sunt descendentibus loco parentum. S. ergo. de nupt. in insti. & quando est notitia parentela coniungi non debent. c. progeniem, cum seq. 36. q. 3. Prepos. in c. non debet, de consanguinitate. & pluribus hoc probat idem Ioa. Brunel. in tract. de sponsalib. in 22. conclus.

11 Limita nisi in foro conscientie, quia solet absolueri eos, qui sic occulte peccauerunt, videlicet in actu fornicario, & in matrimonii ad euitandum scandalum, si separarentur.

12 At in primo gradu nunquam dispensatur, nisi in foro conscientie, & in matrimonii iam contractis: prohibetur enim hoc & lege naturali, & diuina. nam dicitur, Propter hoc relinquet homo patrem & matrem, & sic relinquendus est pater, & mater, vt non cum illo contrahatur.

In primo
gradu non
nisi in foro
conscientie.

13 Sunt etiam duodecim personae diuina lege numeratae, cum quibus non dispensat Papa, quae conscribuntur Deuter. c. 27. & Leuitic. 20. personae vero sunt haec: pater, & mater, filius, foror, neptis, amita matertera, vxor patris, & vxor fratris, nurus, foror vxor patris, glo. in cap. literas, de restitu. spoliato. & in c. gaudemus de diuor.

Papa non
dispensat
cu 12. per-
sonis diui-
na lege
prohibitis.

14 Tamen de vxore fratris mortui reperitur dispensatum cum Rege Anglo. Consuluit Regid. Belkenera, consi. 28. & Paris. cons. 68. in 4. vol. & Mantua. cons. 121. quae sunt contraria consilia veruntamen ego crederem Papam dispensare posse ex causa super hoc, & dispensationem ad hoc factam valere. Et in Euangelio prohibebatur adulterium & incestus vxoris fratris viuientis.

15 Sed cum apud Bituriges fuissem vocatus in consilium harum rerum, & quidam Theologus me presentasset, quid mihi videretur: cum sententiam deprompsissem, non fui postea vocatus: quia non obseruabam doctrinam Specula. in titu. de aduocato, quando interrogaberis tace, & eris in consilio: sed qui querebant consilia, no veritatis querebant sententiam, sed adulationis: ex quibus multa mala fuerunt exorta, ne plura.

De rescriptis mistis.

16 Super alia sunt quaedam rescripta, quae mista vocari solent a quibusdam: sed ego communia, dicerem, quia communiter impetrantur & a Papa, & a principibus secularibus, & quaedam habent communia: vt docet Imperator in tit. communia vtriusq. iudicij, de legatis, de successio. & alia nepe religiosus testari non potest. ca. 2. de testa. quia ingressus monasterium dedicat se & sua omnia Deo: igitur nil habet, de quo testetur. authen. ingressi C. de sacrosanct. eccles. & quia bona quaesita ex ecclesiis, dicuntur

Monacho
a Papa sa-
culias te-
standi con-
ceditur.

esse de patrimonio Christi. *ca. commissa, de elect. in 6.*

2. Ideo vicarius eius videlicet Papa poterit ex causa concedere, ut religiosus testetur de his bonis quæ ex fructibus beneficii, aut aliis ex industria quæsierit: *vt docet Bald. in l. fin. col. 6. C. vnde legitur. Et in autem. nisi ad Trebel. doct. in cap. in. in presentia, de proba.*

Exteri seculares de Regis concessione testantur.

3. Exteri autem seculares quicquid acquirunt in hoc regno, ex bonis regni præsumuntur acquisisse, sicut vxor de bonis mariti. *l. Quimus. ff. de dona. inter vir. Et vxor. ob id de his testari, vel disponere non possunt: sed Rex hoc in regno bona illa iure (quod vocant) albinagij occupat: vt scribit Bened. in repet. c. Raynutius, in verb. Et vxorem. nu. 10. 4. 2. de test. Et Chassa. in consuetud. Burgun. in rubr. Des confiscations. §. & quia solus in hoc Regis interesse vertitur: ideo ipse cõcedit, vt exteris etiam clericis testari de illis acquisitis, & acquirendis possit. *l. si quando. C. de officio. testam. iuncta l. vacantia, de bonis vacantib. libr. 10. Et Fel. in c. a. nu. 9. vers. declara. de rescrip. Et Albert. Brunus, in tract. de forma. Et solemnitate. actus fol. 65.**

Dispensare quis possit.

4. Et qui non potest iudicare aliquem, non potest dispensare cum illo, *teste Specul. xot. §. postremo, vers. Sed illud queritur: & ita secundum vniuscuiusque iurisdictionem tam Papa, quam princeps secularis concedunt rescripta. Et hæ concessiones quædam tendunt ad acquirendum, aliæ ad conferendum, aliæ ad vtrumque: vt inferius demonstrabimus: ideo ea rescripta tractare hic volui, vt hanc materiam, & hos tres modos compleam.*

Papa concedit exteri in regno beneficia habent.

5. Item literæ solent dari extraneis clericis à Papa vt liceat is beneficia habere in Regno, quamvis non loquantur idiomate patrio, contra capitulum nemine, *septuagesima distinctione, vt in regula cancellaria patet.*

6. Tamen propter Regis Franciæ privilegium adhuc opponeretur exteris inhabilitas: ob id etiam rex istas naturalitatis literas illis concedere solet, quibus indulget, vt beneficia possint in regno habere vsq; ad talem summam, & bona possint in regno acquirere, perinde ac si nati in re-

gno, & regni originarij essent: veluti Romanos etiam quibusdam prouincijs olim concessisse reperimus, *in l. si de censibus.*

7. Præfatum autem Regis Franciæ privilegium, ne quis alienigena beneficium in regno suo acquirat, aut teneat sine eius permissione, secundum gl. pragma. sancto in proam. in verb. exterorum, firmiter fuit lege regia à Carolo septimo edita: qua prohibitum fuit exteris, ne in regno beneficia ecclesiastica, nec dignitates, maxime pontificales habeant, & teneant, tum ne regni secreta reuelent, *teste Bened. in repe. di. c. Raynutius, in verb. Et vxorem. num. 10. 4. 4. de testa. vbi dicit illam fuisse publicatam die 8. Aprilis in Parlamento Paris. Pictaui tunc sedente.*

8. Tum etiam quia non valent propter idioma diuersum, docere populum sibi commissum, quod maxime interest. *ca. inter cetera, de offic. ordinan. etiam quia in fundandis ecclesijs isti extranei nil dederunt, neque illorum parentes: ideo dicitur Deuter. 18. c. Prophetam de gente tua, & de fratribus tuis suscitabit tibi dominus Deus tuus, ipsum audies facit. l. in ecclesijs sibi, in vico nauis. C. de Episc. Et cleric. Et ml. vna. C. non licere habita. metro. libr. 11. facit c. bone. 2. de postulat. prælat. in fin. cap. nullus inuitus. ca. distincta. c. neminem. 70. dist.*

9. Quod tamen minime procedit in præceptoris sancti Antonij, & Hierosolymitanis: nam cum homines & exteri, & Galli, & omnes nationes in illis deseruiant: & ex antiquitate temporis istæ commendæ, siue præceptoris passim antiquioribus conferantur, & si extraneo collate sint, vallet collatio: nec super hoc vidi dispensationem obtineri: quia sic in fundatione continetur: bonum esset tamen vt Hispanicas quæ in Hispania sitæ sunt, & Gallicas, quæ in Francia, haberent.

10. Quia videlicet exteri exhauriunt regnum pecuniis, quas ex regno extrahunt: eorum conscientiam relinquo ad quos vius consumant. Item nascitur scandalum regnicolis, vt ignotus bona filiorum deuoret, vt nunc sit: quia filij regni foras eiciuntur, & extranei panem filiorum deglutunt.

Et hac de causa male ac pessime in quibusdam ecclesiis regni videmus officium celebrari: quia extranei multi non querunt nisi lac & lanam, & non commodum subditorum: *ve dicit gl. in clem. dudum, m. huiusmodi, de sepulch. & quia super hoc extat regula cancel. eam hic subiiciendam duxi, cum aliquot elucidationibus.*

Regula 2. quod quis intelligat idioma.

Item voluit, quod si contingat ipsu alicui personae de parochiali ecclesia providere, seu mandare provideri, vel gratiam expectatiuam cocedere.

GLOSSA PRIMA.

Collatio beneficii extraneo facta non valet. **S**Tatuit haec regula provisionem non valere, vel gratiam de parochiali ecclesia factam ei, qui non loquitur, aut non intelligit idioma patriae, etiam si in ea Papa diceret pro expressis habetes: *de qua claus. scripsi in gl. Conco. in verb. pro expressis in forma manda. & superius in signatura gratiae & in bulla. Fundaturque Ezechiel 3. c. in prin. ibi. Non enim ad populum profundi sermonis, & ignote lingue tu mitteris ad domum Israel quorum non possis audire sermones, &c. quia Papa intendit unicuique in sua patria providere: ut dicit rex. in c. bone, circa fi. de elect. quod nec vellemus ei praeficere alienum. facit c. nullus, c. dist. l. in eccles. c. de Episcop. & cler. c. fi. de cle. peregrina. c. sanctor. 70. dist. m. & sic expressio nationis requiritur in literis gratiae, alias sunt subrepticiae per supradicta.*

Ratio cur extranei beneficiis regni praefici non valent. **R**atio est, quia curatus praefectus ecclesiae parochiali, tenetur audire confessionem suorum parochianorum, & illis poenitentiam iniungere pro qualitate peccati. *c. omnis, de poeniten. & remissio. & tenetur eos docere, ac praedicare. ca. inter, de offi. ord. & ca. ecce. q. 5. dist. quae praestare non possit ignorans illorum idioma: quapropter id prohibet iste text. alioqui alium habere, qui intelligeretur. c. quoniam de offi. ord.*

Ideo non solet in hoc Regno exteris provideri, nec quidem per Papam, aut aliu,

cui mandaretur de providendo: imo si extero mandaretur provideri, non poterit ei conferri in vim mandati ecclesia parochialis, per hunc text. Et sic non recipitur Papa dispensatio in Francia contra istam regulam, quae est iuris diuini, ad haec ratione privilegij dati Regi Franciae, ut nullus alienigena sine literis naturalitatis possit in Regno beneficia obtinere: quamvis in patria obedientiae soleat huic regulae Papa derogare: imo inter Dei maledictiones reputatur habere hominem ex aliena gente, qui non intelligatur, *Deuter. 28. ca. vbi dicitur, Adduces dominus super te gentem de longinquo, & de extremis terrae finibus in similitudinem Aquilae volantis cum impetu, cuius linguam intelligere non possis, &c. Et Hiero. 5. cap. idem dicitur ideo requiritur & a Papa, & a Rege concessioem habere.*

Dispensatio pro extero a solo Papa ad recipiendum

Et nec ordinarius, nec legatus in Francia posset alienigenae conferre, qui si conferant illud beneficium, a regnicola poterit impetrari: quod est notandum. Quod in Regno privilegium regni nedum prohibet extero habere ecclesiam parochialem: de qua haec regula: sed etiam alia quaecunque beneficia, ac alia bona, etiam si illi fuissent Cardinales, sine Regis tamen beneplacito: quamvis dictus Gomez. hic. q. 2. volens Cardinalibus favere, multa pro ipsis adduxerit: tamen in Francia servatur quod dixi: si tamen post adeptioem beneficii exterus Regis literas obtinuerit, valebit adeptio, & beneficium retinere poterit, ut fuit in Senatu iudicatum: *provis scripsi in tractat. de pacific. possessio. nu. 27.*

Cardinalis exterus episcopus sine Regis consensu non potest.

Nisi dicta persona intelligat, & intelligibiliter loqui sciat idioma loci ubi huiusmodi ecclesia consistit, provisio seu mandatum, & gratia de super quo ad parochialem ecclesiam, nullius sint roboris, vel momenti.

GLOSSA SECUNDA.

Et sic requiruntur sequentia, primo provisio quod Papa conferat, ibi ipsum: nam hic comprehendit per excellentiam intelligitur. *§. sed dicit etiam*